

Všeobecné medzinárodné zmluvy a nález ESĽP

PRÍLOHA

Slovenská republika sa v článku 1 odst. 2 Ústavy SR zaväzuje, že uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Kľúčovým medzinárodným dokumentom, ktorý ustanovuje istý štandard základných ľudských práv a slobôd a zároveň aj zabezpečuje mechanizmus kontroly ich dodržiavania v praxi je DOHovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý vznikol na pôde RADY EUROPY.

V zmysle konštatnej judikatúry Ústavného súdu SR k čl. 154 c Ústavy SR predstavujú DOHovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúra naň sa vzťahujúca pre vnútroštátne orgány, aplikácie práva záväzných výkladových smerníc na výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave Ústavy SR, a tým normujú rámec, ktorý tieto orgány v konkrétnom prípade nemôžu prekročiť.

Podľa čl. 154 c Ústavy SR medzinárodné zmluvy o ľudských právach a zákl. slobodách, ktoré SR ratifikovala a boli vyhlásené spoločným ustanovením zákonom pred nadobudnutím účinnosti ústavného zákona č. 90/2001 Zb. zákona (t.j. pred 01.07.2001) sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Do tejto skupiny medzinárodných zmlúv patrí aj DOHovor. Ústavný súd SR v náleze sp. zn. III. ÚS 79/02 okrem iného konštatoval, že povinnosť dodržiavať vo svojej činnosti medzinárodnú zmluvu, ktorým je SR viazaná, majú aj všeobecné súdy, ako primárny ochrancovia ústavnosti vrátane povinnosti „rešpektovať“ DOHovor.

Podľa čl. 46 odst. 1 Ústavy a čl. 6 odst. 1 DOHODOU :

každý má právo nato, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom....

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich "diskriminovať" pri jeho uplatňovaní obsahom tohto práva je i
RELEVANTNÉ KONANIE SÚDOV A INÝCH ORGÁNOV SR.

Ďalej si dovoľujem poukázať na nálezy Európskeho súdu pre ľudské práva:

p. DESTREHEN versus Francia - rozsudok z 18.05.2004, kde odvolací súd odmietol predvolať a vypočuť svedkov obhajoby z dôvodu : že už boli vypočutí na prvom stupni, a že ich svedectvá sa nachádzali v spise. EÚ súd v rozsudku poznamenal, že založil odsúdenie stážovateľa, najmä na základe zhodnotenia svedeckých výpovedí, a že svedkov nevypočul "napriek žiadosti stážovateľa", kde žiadal vypočuť svedkov a súd tak neurobil, a tým jeho práva na obhajobu boli značne obmedzené a tým došlo k porušeniu čl. 6 odst. 1 a 3 písmena d) DOHODOU.

p. RACHDAD versus Francia - rozsudok 13.11.2003, kde došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie z dôvodu, že stážovateľ nemohol vypočuť alebo dať vypočuť svedka v žiadnom štádiu trestného konania. EÚ súd dospel k záveru porušenia čl. 6, odst. 1 a 3, písmena d) DOHODOU.